

DEBAT POLITICA GENERAL
28-29-30 SETEMBRE 2004

Intervenció del Joan Boada, portaveu del grup parlamentari ICV-EA

INTRODUCCIÓ

Han passat 9 mesos de la presa de possessió d'aquest govern catalanista i d'esquerres. Període de temps suficient per adaptar-se i superar la vella estructura de poder. Cal dir que durant aquest mesos el Govern ha viscut períodes convulsos, fruit, en part, d'errors propis, però, sobretot, per l'agressió política i mediàtica impulsada pel PP des del govern central. Tot plegat va provocar un alentiment a l'hora de prendre decisions que feliçment s'ha superat. Ara, les condicions són òptimes, un govern més cohesionat i un govern central amb majoria del PSOE, però que necessita d'altres forces d'esquerra per governar.

A més s'ha presentat un informe econòmicofinancer que ha posat llum a la situació de la hisenda de la Generalitat, que ha permès la visualització d'un dèficit elevat fruit de la mala gestió de l'anterior govern de CiU i d'un finançament injust. Els pressupostos del 2004 han estat un reflex de la situació financera per la qual cosa s'han considerat de transició. Al mateix temps s'ha fet dissabte en la gestió de l'anterior administració, posant a la llum les irregularitats de l'anterior govern, com ja s'ha fet des del Departament de Treball i que es farà en altres departaments, com preveu l'Acord del Tinell.

Dèiem fa uns mesos que el Govern estava posant els fonaments d'un nou edifici que ha d'aixecar amb els plànols de l'Acord del Tinell. És el moment de construir amb mà ferma i decidida les parets mestres que han de servir per fer de Catalunya un país més just, més solidari i més ecològic. La intervenció del president Maragall així ho va palesar. Va desgranar tot un seguit d'actuacions i decisions polítiques perquè Catalunya faci un Gran Avenç, nacional deia el president, nosaltres hi afegim social i ambiental. Catalunya com a terra d'oportunitats per les 7 milions de persones que hi viuen, Independentment del seu origen de la seva feina o de la seva religió. Ara hem de veure com aquestes accions es tradueixen en partides pressupostàries en el 2005 i successius.

El país té problemes, els ciutadans i ciutadanes de Catalunya tenen problemes. Tenim un finançament insuficient i injust, no tenim prou competències per gestionar les coses del dia a dia, tenim un territori excessivament triturat i en crisi, patim deficiències en molts serveis a les persones, amb dificultats per accedir a un habitatge digne, a un treball segur, amb problemes mediambientals gravíssims. L'herència del passat és feixuga, les males pràctiquess'han estès i s'ha governat d'esquenes a la ciutadania.

Això ha de canviar radicalment, i el Govern ha de ser valent per aplicar en alguns casos cures pal·liatives i en altres si cal extirpar per què reneixi un teixit nou i potent. No val posar tiretes a les greus ferides que s'han fet al territori ni venes a les estrebades i mossegades privatitzadores que s'han fet als serveis públics.

Sr. Maragall, pot comptar amb nosaltres per fer els canvis necessaris. Però no han de ser només conjunturals sinó estructurals, que durin i que es projectin cap el futur. Aquest és el mandat de milers de ciutadans que varen decidir que calia un canvi a Catalunya i alguns creien que aquest canvi havia de ser de debò. Estem davant una fita històrica que necessita de protagonistes i d'accions polítiques responsables, rigoroses, que obeeixin a criteris de país i no de partit. I en aquesta apassionant aventura el Govern ha de tenir en compte a l'anomenada societat civil: milers de persones aplegades en plataformes ciutadanes que lluiten per un món en pau, sense guerres, sense fam, un món solidari, però que també lluita per un territori sostenible, on poder-hi viure amb dignitat, que lluita contra l'especulació i la depredació urbanística, o que lluita i guanya amb el crit "lo riu es vida". Tenim centenars d'exemples que demostrin la vitalitat associativa de Catalunya. Per nosaltres tenir-los en compte vol dir Participació, no només com una actuació retòrica, sinó com un dret, fomentant la participació des dels inicis del projecte, del pla o de la llei.

PROPOSTES ICV-EA: LA GENT I EL TERRITORI

Pensem que les accions polítiques del Govern de la Generalitat han de tenir dos grans línies: la Gent, les persones i el Territori on vivim. Volem parlar de les coses quotidianes, que afecten al dia a dia de les persones i volem aportar solucions als problemes que abans he esmentat. Però també hem d'actuar sobre el territori. Un territori que no s'ha considerat com un sistema (Ramon Folch), que no s'ha pensat amb la gent que hi viu, que no s'ha fet res per mantenir aquells constructors de paisatges que són els creadors dels sistemes agraris de les planes o del manteniment dels boscos i les pastures. Un territori que ha estat generador d'enormes desigualtats socioambientals.

El conjunt de la nostra societat, malgrat les resistències de determinats sectors polítics i econòmics, es planteja com a necessari i ineludible introduir noves tendències que garanteixin i permetin desenvolupar un model territorial alternatiu que doni respostes a aquells nous valors, que adoptem com a vertebradors d'una nova cultura política i que volem que es visualitzin en una nova cultura del territori.

LA GENT

Parlem doncs de la gent, dels 7 milions de persones i dels seus problemes i necessitats i de les solucions presents i de futur.

Ahir el president Maragall va donar prou dades dels canvis en l'estructura interna de l'economia catalana. De totes maneres cal actuar no només en grans "clusters" com la biomedicina o la indústria aeroespacial, també caldrà tenir una especial cura per l'economia social, tan estesa al nostre país. Empreses que tenen com a objectiu principal l'acció comunitària i la solidaritat, on les persones i l'interès general és el centre de la seva activitat: A més aquest tipus d'empreses estan molt arrelades al territori i ajuden a la dinamització de l'economia local. És imprescindible una atenció especial,

sobretot en una conjuntura de deslocalització d'indústries i alentiment de l'economia catalana.

Ens sembla una bona eina "L'acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana", i farem tot el possible perquè no es quedi en paper mullat com ha passat en anteriors acords de l'anterior Govern. Podria generar frustració en un sector prou castigat i que necessita d'estímuls positius. Això vol dir ser agosarat en les propostes i generós en les partides pressupostàries.

També pensem que en aquest Acord es podria integrar el turisme com un factor clau de desenvolupament del país i que necessita d'una manera urgent de l'elaboració d'un model i d'una planificació relacionada amb la demanda canviant i amb la sostenibilitat del territori.

Per nosaltres els objectius principals són: el dret a un treball digne i de qualitat, la potenciació de les polítiques d'igualtat enfortint la incorporació de la dona al món del treball, també dels joves, un model productiu compromès amb el desenvolupament ecològic i social i que fomenti les noves tecnologies i potenciï la inversió en accions d'R+D.

El Govern ha de fer front d'una manera decidida a la precarietat i sinistralitat laboral. Un país modern, un país que fonamenta el seu patriotisme en els drets no pot tenir unes taxes de temporalitat com les que publicava CCOO en el seu informe del primer semestre del 2004:

La taxa de temporalitat de Catalunya augmenta de 0,9 punts i es situa en el 22,5%.. A Catalunya **es consoliden els indicis de concentració de la temporalitat:**

Augmenten el nombre d'assalariats que viuen en llars on tots els seus membres tenen contracte temporal, situant-se a 238.800, el 44,49% del total d'assalariats amb contracte temporal.

Augmenta l'índex de rotació dels contractes temporals (mitjana de contractació temporal per treballador) i es situa en 3,55% en un dels més alts dels darrers anys. El Sector Serveis té l'índex més alt de rotació, amb el 3,43; La Indústria l'1,57; La Construcció l'1,99.

Hi ha hagut **14.608 treballadors** que se'ls ha fet un contracte **cada més** de mitjana, i **734 un contracte cada setmana** i més.

L'excessiva rotació laboral generada per l'alt índex de temporalitat provoca un gran nombre d'accidents laborals: l'índex d'accidents de treball dins de la jornada laboral és més del doble entre els treballadors i treballadores amb contracte temporal que entre els que tenen contracte fix.

L'increment de la sinistralitat laboral és degut a causes de caràcter estructural i a la manca d'aplicació de la legislació vigent, pel que fa referència a les funcions de vigilància, control i inspecció.

No ens podem resignar a aquesta situació, cal doncs:

Fomentar la formació al conjunt dels treballadors i treballadores.
Més instruments per l'aplicació de la Llei de riscos laborals, pel control i la sanció.

Dotar de recursos, i un programes plurianuals, per a Delegats de Previsió

(exemple del Fòrum 1 treballador mort, a Atenes 14 o obres AVE Madrid-Lleida)

He parlat del dret a un treball digne i segur, voldria parlar ara del dret a una sanitat gratuïta i universal.

El debat actual es centra en el finançament. És una qüestió central per poder fer front a l'actual funcionament de la sanitat i a les noves demandes.

De fet, els primers mesos del govern catalanista i d'esquerres han vingut condicionats per l'enorme dèficit existent. Ha sortit a la llum coses que ja sabíem, però que CiU no explicava mai: anys i anys en què no s'havien fet inversions en els centres de l'ICS; problemes en el sector concertat per la insuficiència dels concerts (amb notables arbitriats en la seva distribució); mala negociació amb l'Estat en l'atenció als desplaçats, nova població, etc.

El primer que ha calgut fer és conèixer l'estat de coses, i emprendre algunes mesures importants per l'atenció sanitària dels ciutadans: les llistes d'espera, per exemple, en què s'ha fet emergir l'anomenada "espera tècnica", i ha obligat a abordar un problema més gran del que s'explicava; o el reforçament de l'atenció primària, amb la incorporació de nous metges; la major importància que es vol donar a la salut pública, i també a la salut mental.

S'han començat a fer, doncs, noves actuacions, però encara queda molt terreny per recórrer per arribar a complir els acords del Tinell.

Hem discrepat en alguna de les actuacions, com quan es volia incorporar la podologia i l'odontologia, com a noves prestacions que es podrien obtenir en centres públics, però que el ciutadà hauria de pagar. O també en la possible implantació del pagament d'un euro per visita. I hem discrepat perquè aquestes mesures van en la línia contrària de la consolidació del sistema públic. No és així com resoldrem el problema del finançament; ni volem que s'introdueixin mecanismes que trenquin el principi de l'equitat i l'universalisme del sistema sanitari.

El finançament, ja ho hem dit, continuarà sent tema de debat en els propers mesos. La comissió d'experts presentarà les seves propostes, però les decisions a prendre pertanyen als polítics, i aquí hem de dir que nosaltres considerem que els aspectes claus a abordar són:

solventar els deutes de l'Estat amb la Generalitat (per les incapacitats temporals, desplaçats, immigració, patrimoni de l'antiga Seguretat Social, etc.).

la despesa farmacèutica, clarament excessiva, ja que es situa al voltant del 24% del pressupost. Si s'aconseguís equiparar a la mitjana de la UE (16%) estalviariem uns 520 milions d'euros.

la millora de la gestió. La qual cosa no vol dir transferir-la als privats, que no representa estalvis sinó tot el contrari.

En tot cas, cal substituir l'obscurantisme, la discriminació i la privatització que han regit durant el mandat de CiU per les pautes de transparència, equitat i avançat control democràtic.

Sigui com sigui, la política del canvi del nou govern s'ha de fer notar en una millora de l'atenció sanitària i en actuacions per eradicar les desigualtats en salut. Són els ciutadans qui l'han de notar.

Com també han de notar que el Govern fa uns grans esforços perquè tots els nois i noies gaudeixin del dret a l'educació i a una escola de qualitat. Per nosaltres aquest dret és prioritari al dret d'escollir centre que utilitzen alguns sectors de la nostra societat.

Així ho deia el Sr. Joan Jordi Rossell de la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya, en un article publicat ahir a el diari EL Punt:

“Quan algun ciutadà..”

En l'elaboració del Pacte Nacional per a l'educació, anunciat ahir pel president, s'ha de fer front a la necessitat que esmentava el Sr. Rossell: invertir en qualitat. Hom estava convençut que aquest govern d'esquerres podria començar a invertir en qualitat (llengües estrangeres, TIC, estudis artístics, nous currículums, escola inclusiva i integradora, gratuïtat dels llibres de text, etc) en canvi ens trobem que els esforços han d'anar a fer nous centres o posar barracots perquè les escoles estan plenes, per manca de planificació de l'anterior govern, i hem de patir perquè tots els alumnes tinguin escola, com no passava des dels anys 70.

Compartim les propostes del Govern central per modificar la Loce. Una llei retrògrada, imposada i sense consens que reulava 20 anys en el model educatiu. Especialment important és el fet de no mantenir les propostes vaticanes del PP sobre la religió. Tornar a la situació de la Logse és insuficient. Sr. Maragall li demanem que faci les gestions oportunes davant el Govern central perquè prevalgui la constitució sobre l'Acord amb l'estat vaticà i que avancem cap al laïcisme eliminant la religió de les escoles i reconvertim el professorat, per cert nomenat pels bisbes –opus dei- i pagats per tots els ciutadans, i que entrin en el sistema segons titulació i experiència.

Un demanda especial i molt intensa: la necessària potenciació de la FP. Estem perdent el tren de la competitivitat si no invertim en FP i unifiquem els tres sistemes. Se'ns han anunciat 75 nous cicles formatius, però també n'hem tancat molts. Necessitem el mapa de la FP d'una manera urgent.

Catalunya i Espanya estan a la cua dels països de l'OCDE en despesa en educació en relació al PIB. Estem al 4,5%, només tenim a Grècia i Irlanda per sota i lluny del 6% de mitjana. Ens queda molt camí per recórrer.

Urgent també és l'actuació en l'àmbit de les polítiques de benestar. També aquí les actuacions s'han vist molt condicionades per la manca de disponibilitat pressupostària i, sobretot, els compromisos que CiU havia contret ja per els anys següents. Les subvencions a entitats i associacions compromeses s'havien de pagar; poc o gens marge quedava per a introduir nous criteris.

S'ha hagut d'endreçar la casa. Sembla impossible, però la manca de coneixement i control de la despesa, per exemple, era evident. O el cas de les oficines de benestar, que han estat una herència enverinada de CiU, muntades des d'una estructura clientelar. Ha calgut fer front també a la irresponsabilitat amb què l'anterior govern havia gestionat un programa tan important i tan sensible com és el "Viure en família". Ja explicat pel Conseller en Cap

Amb tot, s'han començat a posar les bases per a donar impuls a la dotació de més places públiques per a la gent gran, la dinamització de les polítiques d'immigració, la millora de les prestacions a la família, l'increment de recursos per l'atenció a la infància.

S'han posat les bases també per a fer la nova llei de Serveis Socials, que ha de redefinir nous drets de ciutadania per als serveis socials i que es farà amb la implicació dels diferents sectors i de la ciutadania.

Donem ple suport a la lluita contra la pobresa i l'exclusió que va enunciar el president Maragall. Hem d'actuar amb força per aconseguir el més aviat possible que Catalunya sigui un país amb pobresa zero.

I aquesta lluita contra l'exclusió vol dir que cal assegurar tots els drets als 7 milions de persones que viuen a Catalunya i amb programes d'acollida com els ja anunciats ahir. El dret de vot als nouvinguts s'ha de posar en l'agenda d'una propera modificació de la llei electoral. Penso que es més prioritari que la doble volta per escollir alcalde.

Ara que parlem del món local voldria fer una reflexió i una pregunta al president del Generalitat. Vostè parlava de la necessària col·laboració amb el món local, ho compartim. Parlava de la necessitat de gestionar més serveis (atenció primària, ensenyament infantil i altres). Fins i tot, utilitzava el terme anglosaxó de "Devolució" de competències als ajuntaments. Però i els recursos. Cal que quan ho plantegem tinguem molt clar que qualsevol competència traspasada als ajuntaments ha de tenir el finançament necessari per no generar frustració entre el món local. Ho expressaven ara fa uns dies els alcaldes de petits municipis reunits a Mediona, tot dient que estan tips de fer de pidolaires i que volen més recursos i un finançament més just. El mateix que exigim al Govern central per la generalitat. Sr. Maragall hi ha un calendari establert per tirar endavant aquesta "devolució" de competències i el corresponent finançament?

Estem molt esperançats amb la decisió clara i contundent del Govern de fer front al problema de l'accés a l'habitatge, especialment per determinats sectors socials (joves, gent gran i famílies amb rendes baixes). La creació d'un fort parc d'habitatge social tant en lloguer com en propietat, juntament amb altres

actuacions servirà per complir el dret que tenen totes les persones a un habitatge digne. No és casualitat que el Pla es digui pel Dret a l'habitatge, és tota una declaració d'intencions.

S'han de fer altres actuacions paral·leles:

Modificació de la Llei d'urbanisme per accelerar les reserves de sòl protegit en els nous planejaments;

Profundes reformes en el concepte d'habitatge per tal d'afavorir la seva sostenibilitat i una major diversitat formal que satisfaci les necessitats derivades de les noves estructures familiars;

Impuls de la rehabilitació i tot allò que pugui ajudar a fer aflorar habitatge buit a través de la mediació social pel lloguer, l'adquisició d'habitatge buit i actuacions directes de rehabilitació del parc.

Totes aquestes actuacions tindran un suport normatiu en els decrets que està elaborant el Govern i en la futura Llei d'habitatge.

Fa 10 anys que vinc reclamant des d'aquesta tribuna que s'apliqui a l'habitatge la doctrina marxista del valor d'ús enfront el valor de canvi. Ara per fi això es complirà i els ciutadans se'n beneficiaran.

En matèria de justícia els reptes són importants i a més difícils. El sistema penitenciari hauria de ser percebut per la pròpia ciutadania com una més de les polítiques socials del país i això no ha estat així.

En aquest punt cal una especial menció a la tasca d'atenció social als reclusos i l'objectiu de la seva reinserció, que precisa d'una autèntica política que vagi més enllà del voluntarisme personal dels diferents agents implicats. La labor de tractament i una efectiva reinserció no són possibles amb un sistema tan precari. Hem de posar també ordre en els temes laborals i organitzatius, on el desgavell que ens hem trobat és incomprensible.

Apostem també per una incentivació de les tasques de mediació, convençuts que aquesta forma alternativa de resolució de conflictes és una via de futur, basada en principis pacífics i complexos.

Pel que fa a l'àmbit judicial, hem de seguir lluitant pel reconeixement de la capacitat organitzativa de la Generalitat de Catalunya

Ahir el president Maragall parlava de seguretat i deia que era sinònim de coordinació. Segur que existeix a dintre Catalunya, però per fer-la efectiva cal que el Govern central compleixi amb les seves obligacions. Estem preocupats pel període transitori fins el desplegament total dels Mossos. Tot i que a Barcelona es farà el 2005, queden encara amplis territoris que no es farà fins aquí tres anys. I mentrestant el govern central no cobreix les vacants de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil a les zones pendents del desplegament. Vull fer esment d'unes dades publicades al Butlletí Oficial del senat on deia que al Baix Llobregat de 600 places de PN hi ha 216 vacants i al Vallès Occidental de 506 places n'hi ha 121 de vacants. Això provoca una situació d'indefensió als ciutadans molt greu com ho demostra que a Collbató al Baix Llobregat

pateixen una onada d'atracsaments a les vivendes i a Santa Perpètua de la Mogoda al Vallès Occidental pateixen un desplaçament de la delinqüència cap aquesta ciutat fugint de zones on s'han desplegat els Mossos.

Calen solucions i jo n'hi proposo dues: que es faci una operació semblant a la de Tarragona i que vostè anunciava i exigir al Ministerio del Interior el compliment de les seves obligacions.

Valorem molt positivament el compromís del Govern de doblar el pressupost de cultura i fer que el 2005 sigui l'any de la refundació del Lull. Però encara queden alguns reptes pendents que un govern d'esquerres haurà d'afrontar:

Formació de públics: Per a garantir el dret de tothom a accedir a la cultura, a entendre les arts, a formar-se com a persona completa.

l passa per l'estreta col·laboració entre escola i cultura. Ha de ser a partir de la infància i a partir de totes les oportunitats educatives. Ara aquesta relació és inexistent, i els ensenyaments artístics han estat marginats dels plans d'estudis catalans (ESO i batxillerat) cosa que no passa a altres CCAA.

Xarxa en el territori: No significa que hem de "repartir" els artistes i les produccions de Barcelona pel territori i per tant procurant que hi hagi sales i circuits en una sola direcció com passa ara, sinó que hem de garantir que hi ha formació i creació arreu i que aquesta té els canals per a circular.

Projecció exterior: No es pot entendre la cultura de forma aïllada. Cal apostar per un cinema català dirigit només al públic català sense rendibilitat i bàsicament subvencionat? o apostem per un cinema competitiu perquè és específic? Els Festivals que existeixen són la millor manera de fer projecció i el Govern els ha de tenir en compte.

Consell de les Arts: El comissionat està treballant en la bona línia que és estudiant el que hi ha a nivell internacional i escoltant als sectors i interessats per a conèixer quines són les expectatives abans de fer una proposta. Però en algun moment caldrà fer una proposta concreta que no podrà agradar a tothom i s'ha de fer.

Com a Parlament ens pertoca tirar endavant les lleis de l'audiovisual i la CCRTV. La primera, absolutament necessària per ordenar el sector i definir el model audiovisual per al país, en un moment de canvis tecnològics importants. La segona, absolutament necessària també, en aquest cas, per dotar els mitjans de comunicació públics d'una organització que asseguri la independència, professionalitat i suficiència econòmica.

Si bé les dues són essencials, la segona, la de la Corporació, té un valor afegit, i és el seu caràcter emblemàtic que expressa el canvi, la diferència respecte al Govern anterior, perquè entén que els mitjans de comunicació públic són del país i no d'un Govern, sigui quin sigui. I ara cal demostrar-ho, complint el compromís en aquest terreny, de forma ràpida, nítida i sense ambigüitats.

Aquest Govern té un compromís a dur a terme al llarg de la legislatura, que és arribar a destinar el 0'7% dels tributs propis a cooperació al desenvolupament, que ha de permetre a tots els agents (ajuntaments, ONG, sindicats, universitats...) la possibilitat de treballar en projectes i programes de caràcter més global i plurianual.

Però l'aportació catalana a la solidaritat internacional no es pot limitar només a aquesta ajuda i entenem que els principis rectors de la política de cooperació han d'estar presents també en tota l'acció de govern. Al dissenyar la política internacional, però també al prioritzar la política comercial.

Catalunya és un país que s'ha distingit també pel seu compromís amb la Pau des de sempre. Els primers objectors de consciència, el moviment antimilitarista i darrerament unes mobilitzacions que han fet a la nostra societat un referent a nivell mundial contra la Guerra. La societat catalana és una societat per la pau, i el Govern ha de recolzar aquesta vocació i compromís des de la seva acció. El nostre és un país lliure d'indústria de l'armament, i ha de continuar sent-ho!

Hem parlat de la gent, de les coses quotidianes i, sobretot, hem parlat dels drets de les persones a un treball digne i segur; del dret a una sanitat pública i universal; del dret a una educació per a tothom i de qualitat; del dret al benestar; del dret a l'habitatge; del dret d'acollida i de vot als immigrants; del dret a la participació; del dret a la recuperació de la Memòria històrica i del foment de la pau i la cooperació al desenvolupament. Aquest són per nosaltres alguns dels elements que conformen allò que el president Maragall en diu patriotisme i jo en diria ciutadania, recuperant els valors republicans (de la revolució francesa) de la fraternitat, solidaritat i igualtat.

EL TERRITORI

PER A UNA NOVA CULTURA DEL TERRITORI

Des d'un punt de vista ambiental i territorial, estem en un moment estratègic important. Tenim prou evidències com per manifestar que l'actual model territorial està en crisi. Fins i tot hi ha un augment de la percepció social que "no anem bé", que "ens estem carregant el país: el paisatge, els recursos naturals, l'aigua..." Entre les causes d'aquesta crisi cal apuntar, com a situacions que l'evidencien:

la desvalorització i artificialització del territori i banalització del paisatge
la insostenibilitat del model de creixements urbans extensius i discontinus
el fort impacte ambiental i econòmic causat per la segregació espacial de les àrees urbanes
l'esgotament d'alguns models d'impuls econòmic, com p.e. els basats en el turisme de baixos costos i en la construcció d'infraestructures i habitatges per sobre de les necessitats reals

una gestió insostenible dels recursos naturals
unes infraestructures inadequades i una mobilitat insostenible
la sobredimensió del parc d'habitatges i els grans dèficits en l'oferta
d'habitatges econòmicament accessibles

Cal que ens preguntem si les nostres pràctiques ajuden a consolidar l'actual model, malgrat no ho facin els nostres discursos, en tot allò que li és substancial i el defineix.

Com a societat, i amb un amplíssim consens social i polític, estem construint a Catalunya, a Espanya i a Europa els marcs socials, polítics, jurídics i administratius necessaris per avançar cap a models de desenvolupament social, cultural, mediambiental i econòmic sostenibles, encara que a vegades des de responsabilitats de govern no ho sembli, les aproximacions siguin molt tímides i inclús en alguns casos sembli que avancem en direcció contrària a allò que postulem.

Dóna la sensació que repensem contínuament sobre el què ja sabem, corregint allò que ja és evident que no ens funciona, però no ens arriquem massa en imaginar un futur diferent.

Des d'ICV-EA entenem que no podem continuar, per exemple, amb aquest model energètic. No pot ser que l'energia que gastem vingui majoritàriament de combustibles fòssils i d'energia nuclear quan hi ha tecnologia per aprofitar l'energia del sol i del vent, que no contamina. No pot ser que continuï creixent la demanda energètica quan hi ha possibilitats de reduir-la a través de mesures d'estalvi i l'eficiència. No pot ser que - seguint la dinàmica *desarrollista* -, es plantegin infraestructures com ara la línia Sentmenat-Bescanó, sense qüestionar-les. És un model caduc i nociu.

No podem continuar imaginant la mobilitat de la forma que s'està fent ara: amb les mercaderies i les persones movent-se majoritàriament per carretera, en vehicles privats. El transport, tal com el tenim dissenyat en aquests moments, requereix un elevat consum energètic i provoca una part molt important de les emissions de CO2 que van a l'atmosfera. La solució no passa per fer més i més carreteres, sinó per prioritzar el transport públic i col·lectiu.

Pensem que el que s'ha fet fins ara amb l'aigua, el medi natural, els residus, no té sentit. És insostenible.

No podem continuar ocupant el sòl il·limitadament. El sòl és un recurs escàs, i com a tal, n'hem de fer un bon ús. ¿És un bon ús tenir segones residències al Pirineu que estiguin ocupades 17 dies de mitjana a l'any? Evidentment, que no. Alguna cosa ha fallat.

La planificació de les àrees urbanes ha de contenir nous criteris urbanístics ja apuntats en la llei d'urbanisme del 2002, i que s'haurien de completar en la reforma de la llei i en el reglament. Hem d'apostar per ciutats compactes i esbandir la urbanització difusa pels problemes ambientals i elevats costos econòmics que suposa.

Però aquesta urbanització compacta d'estructura mediterrània ha d'integrar altres elements. En primer lloc, una urbanització socialment integrada que ha de defugir la segregació social, econòmica i ètnica. Hem de reconciliar espacialment els grups socials i ètnics als mateixos barris, carrers i edificis, amb una potent i imaginativa política del sòl i de la vivenda de protecció social, aquesta si ha de ser difusa. Hem de reconciliar ambientalment la construcció amb els compromisos de Kioto, i això suposa una construcció bioclimàtica, una estructura dels barris pensada perquè hi puguem trobar tots els serveis, botigues, etc. Que evitin els llargs i innecessaris desplaçaments als extraradis de les ciutats, i un relligat de les zones urbanes amb el tramvia i el tren lleuger.

Però un nou model territorial sostenible no només ha de replantejar-se aquests temes "clàssics" que han protagonitzat la pràctica de la planificació territorial en els últims anys, sinó també aquells altres que han de marcar accents de canvi en el futur com per exemple, i simplificant molt :

perseguir la cohesió social,
ordenar el territori amb una decidida voluntat de donar protagonisme a la ciutadania,
assumir els valors mediambientals com a patrimonials dins i fora del nostre territori,
adequar les respostes territorials a un nou model socioecològic i econòmic
entendre l'ordenació territorial com una acció política que ha de perseguir la justícia distributiva.

En definitiva, cal tenir una visió integral, global. Cal planificar buscant el màxim d'interrelacions.

Això és especialment important en els plans territorials comarcals o en el pla d'infraestructures que s'estan realitzant i que han de definir el desenvolupament del país pels propers 25 anys. Aquests plans han de contemplar no solament els espais protegits, la delimitació de les zones urbanes o del sòl rústec o les infraestructures de mobilitat, sinó també les xarxes d'abastament d'aigua potable, els sistemes de sanejament coherents amb la nova cultura de l'aigua, la gestió i recuperació dels grans pantans subterranis, els aqüífers, i també aquelles infraestructures més polèmiques però imprescindibles per a una gestió dels residus: les plantes de transferències, sistemes de recollida, plantes de compostatge, abocadors controlats, ecoparcs, etc. Totes aquelles instal·lacions que han de permetre un elevat nivell de reciclatge i uns llocs pactats socialment per posar aquells materials de rebuig que no podem, de moment reciclar. Per això és necessari que tots aquests processos de planificació siguin transparents i participatius.

No podem perdre aquesta oportunitat, no podem frustrar les expectatives d'una generació, la més jove, que ha confiat a aquest govern la capacitat i possibilitat de fer efectius la justícia socioambiental, ecopacifisme i una regeneració de la democràtica directa.

La “planificació creuada” permet aconseguir que a tot el territori hi hagi un repartiment equilibrat de les infraestructures (tant de les que tothom vol, com de les que no vol ningú) i, alhora, permet aconseguir una major eficiència en l'ús dels recursos.

Hem de ser conscients de l'enorme rellevància que té l'elecció del model territorial en aquest tema. La planificació territorial (plasmació directa del model triat) és una activitat que assigna avantatges i desavantatges socials, distribueix beneficis i càrregues, determina models d'utilització de l'espai i l'ambient, assumeix aspiracions i/o reivindicacions ciutadanes o ignora i sacrifica d'altres.

En definitiva, la planificació territorial és una activitat pública intrínsecament i eminentment distributiva que potencia transformacions en determinades àrees i impedeix l'avanç (en la concepció clàssica) i la transformació d'altres, amb les repercussions socials, ambientals i econòmiques que aquestes decisions tenen per als ciutadans i ciutadanes d'aquest i qualsevol altre país. Per tant cal tenir molt present l'enorme importància política que per a una cultura d'esquerres té la definició del model territorial i la concreció de l'eina (ordenació i planificació) que ha de permetre fer avanços socials i ambientals significatius. I és imprescindible una participació real de la societat a l'hora de fer aquesta planificació.

És evident que un cop tinguem la planificació feta arriba l'hora de l'execució. És evident, també, que per aquesta execució són necessaris recursos econòmics. I encara és més evident que els recursos econòmics són limitats i escassos. Per tant, si valorem que les actuacions planificades són necessàries, cal buscar els recursos. I, al nostre entendre, la manera més raonable i, fins i tot, justa, és a través de la fiscalitat. El nostre grup defensa una fiscalitat ecològica que desincentivi les pràctiques que comporten agressions envers el medi, i que fomenti aquelles pràctiques més ecològiques.

Un exemple és el cànon que ja s'aplica per portar escombraries als abocadors (i que ara s'aplicarà també a les incineradores). És un cànon que després es redistribueix i s'utilitza per fomentar la recollida selectiva, el reciclatge i el compostatge. Allò “no ecològic” *versus* allò “ecològic”

No entenem com hi ha qui s'esquinça les vestidures en sentir a parlar de la fiscalitat ecològica. No ens hauria de fer tanta por. En bona part dels casos, el que fa és reduir el negoci d'aquells que venen els seus productes més barats perquè no internalitzen els costos ambientals (que paguem entre tots).

Hem parlat del territori on viu la gent, d'una nova cultura del territori, però també hem parlat de drets de ciutadania, del dret a la participació; del dret a la preservació del medi natural, del dret a la mobilitat sostenible, del dret a gaudir del patrimoni natural i a accedir-hi.

En definitiva, tots aquests drets de ciutadania i més estaran recollits en la reforma de l'estatut, una demostració més en la línia que en la reforma de l'estatut el que fem és millorar la qualitat de vida de les persones que viuen a Catalunya.

LES EINES PER MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LA GENT I EL TERRITORI

Tenim les condicions necessàries perquè aquest país aconsegueixi un finançament just, que superi la política de “peix al cove” tan utilitzada per l’anterior president i que sigui una eina que serveixi per decidir l’encaix de Catalunya a Espanya. Volem un concert econòmic i solidari, Penso com el president Maragall que el nom no fa la cosa, però els objectius i els criteris han d’estar clar.

La necessitat d’un nou finançament és una reclamació unànime, que no va contra ningú, ni pretén trencar res, només és un acte de justícia i de coherència dirigit cap a les persones que viuen a Catalunya.

L’ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

El país necessita una nova organització territorial per fer més moderna i eficient l’Administració pública i que estigui en consonància amb la reforma de l’estatut. Sobretot ha de tenir el consens necessari per tirar endavant. Cosa que no va succeir amb l’anterior reforma, que va aprovar-se amb els vots de CiU i prou. Així ha acabat.

Això vol dir que el procés d’elaboració ha de ser molt rigorós, amb molta prudència i no generar frustració pel territori. Una vegada elaborades les bases pel Govern, s’hauria d’obrir un procés de participació que ajudés a aconseguir el consens desitjat.

Vegueries, comarques com a mancomunitat de serveis i ajuntaments haurien de ser les bases del sistema.

Segur que trobarem dificultats, algunes tècniques, altres emotives i algunes constitucionals. En relació a aquesta última podríem plantejar al Govern central que en una propera reforma constitucional elimini la obligatorietat de les províncies i així tindríem un problema menys i faríem un pas decisiu en la línia de la simplificació administrativa

LA LLEI ELECTORAL

l relacionat amb l’organització territorial s’haurà d’elaborar una llei electoral que posi fi a la situació irresponsable i partidista de l’anterior govern de CiU de no exercir la capacitat d’elaborar una llei pròpia i no dependre de l’estatal.

Ens reafirmem en l’Acord del Tinell que parla d’un model que sigui autènticament proporcional i que reconegui la diversitat territorial. A partir d’aquí consens i participació ciutadana i institucional.

PAPER DEL PSOE

Davant tota aquesta obra que ha posat en marxa la Generalitat, cl una resposta activa i positiva del govern central. Les condicions són òptimes: un govern en minoria d’esquerres que necessita del suport d’altres forces progressistes que també donen suport al Govern de la Generalitat.

L'aprovació de l'Estatut i un nou finançament són les primeres respostes que haurà de donar el govern central. Però també són necessàries dues qüestions més:

Primera: una nova fiscalitat, que sigui veritablement progressiva i que utilitzi la simple però justa premissa que qui guanya més pagui més. I una compromesa tasca de lluita contra el frau fiscal. Només d'aquesta manera podrà complir els compromisos de més política social pels ciutadans de l'estat.

Segona: abandonar la política del dèficit zero. El compromís del president Zapatero davant el conseller Saura de reformar la Llei d'estabilitat el 2005 és molt positiu ja que per un cantó, "es trenca l'espina dorsal de la política econòmica del govern del PP", com afirmava el conseller i, de l'altre, l'abandonament del dèficit zero permetrà al Govern de Catalunya alliberar molts recursos hipotecats per aquesta obligació absurda i destinar-los a polítiques socials i ambientals.

Diàleg, consens, corresponsabilitat amb el govern central i el partit que governa, la que faci falta. Però també serem molt exigents perquè el partit que governa a l'Estat col·labori activament en la solució dels reptes que té Catalunya i que abans he esmentat. Que ningú es confiï, tots ens necessitem i les majories es guanyen en el dia a dia.

EPÍLEG

El Grup parlamentari d'ICV-EA vol col·laborar en aquest projecte i vol fer ús de la seva capacitat de controlar i impulsar l'acció de govern. Volem contribuir a aixecar les parets mestres a què abans feia referència i voldrem influir perquè aquestes parets s'aixequin amb els colors vermell, verd i violeta que vol dir que les polítiques d'emancipació, de sostenibilitat i d'igualtat de gènere han de ser transversals. Han de ser el ciment que s'estengui per tot l'edifici perquè qualli i n'asseguri el futur.

I ho farem des de la responsabilitat i el coneixement que som una força política minoritària, perquè així ho han decidit els ciutadans, però amb unes ganes boges d'arremangar-nos. Agafar les eines i posar les idees, les accions, l'experiència i la responsabilitat necessàries per fer créixer el país i per fer més feliços als homes i dones que hi viuen.